Nr 42

Utbildningsutskottets betänkande i anledning av motion angående tillgodoräknande av äldre betyg vid fortsatta studier vid universitet och högskolor.

Motionen

I motionen 1972:687 av herrar Fridolfsson (s) och Rask (s) hemställs att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om att en översyn av gällande regler och praxis görs så att betyg från tidigare utbildning generellt måtte kunna tillgodoräknas vid fortsatta studier vid universitet och högskolor.

Utskottet

Med anledning av det ifrågavarande yrkandet i motionen 1972:687 vill utskottet inledningsvis erinra om att riksdagen under vårsessionen behandlade frågan om gymnasieskolans kompetensvärde. Genom statsmakternas hittills gjorda ställningstaganden har den allmänna behörigheten för den eftergymnasiala utbildningen i huvudsak lagts fast (prop. 1972:84, UbU 1972:31, rskr 1972:240). Särskilda sakkunniga har numera tillkallats för fortsatt utredningsarbete om gymnasieskolans kompetensvärde. Huvuduppdraget för de sakkunniga är att på grundval av statsmakternas beslut lägga fram förslag om särskilda förkunskapskrav, om urvalsregler samt om organisation av antagningen och därmed sammanhängande frågor. I direktiven för de sakkunnigas arbete erinras bl. a. om att departementschefen i den förutnämnda propositionen gjort ett uttalande av innebörd att de studerandes förväntade lämplighet för de avsedda studierna bör vara det främsta urvalskriteriet i ett nytt urvalssystem för den eftergymnasiala utbildningen.

Den förevarande motionen behandlar frågan om möjligheten och rätten att tillgodoräkna betyg som erhållits under genomgång av viss eftergymnasial utbildning dels vid fortsatta studier på samma utbildningsalternativ, dvs. då studierna efter ett tidsavbrott återupptas, och dels för annan utbildning och examen. Motionärerna menar att det för närvarande tillämpas ett dispensförfarande som är otympligt och skapar svårigheter för den studerande. Motionärerna vill att det skall göras en översyn av gällande regler och praxis samt att på basis av resultatet av denna skall utfärdas bestämmelser som ger generell rätt att tillgodoräkna betyg.

När det gäller frågan om tidsavbrott synes det inte erforderligt med någon översyn då i äldre examensbestämmelser stundom förekommande föreskrifter om betygs giltighetstid inte ges någon motsvarighet i de nya bestämmelserna.

Frågan om tillgodoräknande av äldre betyg för examen i det fall äldre

examensbestämmelser ersätts med nya brukar regelmässigt så långt möjligt redan nu ges en generell lösning genom särskilda övergångsbestämmelser.

Vad beträffar frågan i övrigt om rätten att tillgodoräkna betyg från viss utbildning – utom eller inom landet – finns för närvarande normer beträffande betyg från de övriga nordiska länderna. I övriga fall ankommer det närmast på vederbörande examinator att pröva om och i vilken utsträckning ett tillgodoräknande kan ske med hänsyn till föreliggande överensstämmelse mellan den studerandes tidigare inhämtade kunskaper och studieplanen för ifrågavarande ämnesområde.

För utskottet framstår det som uppenbart att inga rent formella hinder får försvåra möjligheterna för en studerande att återuppta avbrutna studier eller att eljest fullfölja sina utbildningsplaner. Det åligger universitetskanslersämbetet och motsvarande myndigheter att följa utvecklingen och att vid behov aktualisera frågor härom. Utskottet förutsätter att myndigheterna bevakar att de studerande i nu ifrågavarande avseenden kommer i åtnjutande av en generös behandling men anser det inte möjligt att nu utfärda meningsfulla generella bestämmelser.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet
att riksdagen avslår motionen 1972:687.

Stockholm den 7 november 1972

På utbildningsutskottets vägnar
STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Alemyr (s), Larsson i Staffanstorp (c), Mårtensson (s), Richardson (fp), Nordstrandh (m), Wiklund i Härnösand (s), Elmstedt (c), Gustafsson i Barkarby (s), fru Gradin (s), fru Dahl (s), herrar Berndtson i Linköping (vpk), Sundgren (s), fru Söder (c), herrar Stålhammar (fp) och Strindberg (m).

Göteborgs Offsettryckeri AB 72 1787 S Stockholm 1972